

לקריאת הגרסה האנגלית המלאה: 10.1787/9789264217416-en

איך החיים באזור שלך? מדידת רווחה אזורית ומקומית לצורך קביעת מדיניות תקציר בעברית

כולם רוצים ליהנות מחיים טובים במקום מגוריהם, כך שמדידת ההווה היומיומית שלהם עשויה לדבר אל אנשים יותר מאשר ממוצע לאומי. תמונה מלאה של הכלכלה והחברה צריכה להכיל בתוכה את הדברים שאנשים מעריכים בתנאי המחיה המדיניים שלהם, את אופן התנהגותם כאשר ציפיותיהם נכזבות, ואת האופן שבו שירותים מקומיים תורמים להזדמנויות עבודה משפרות וחיים בריאים יותר. אינדיקטורים אזוריים של רווחה עוזרים לקלוט את התאוששות ושגשוג באים לידי ביטוי בחיים טובים יותר לכול.

אזוריים יכולים להשתמש באינדיקטורים של רווחה למטרות רבות, בהתאם לעדיפויות ולצרכים שלהם. האינדיקטורים הללו יכולים לעזור לאזוריים לזהות את החוזקות והחולשות היחסיות שלהם בתחום הרווחה, לעקוב אחר מגמות ולהשוות בינם למקומות אחרים בהיבטים אלה. הם יכולים גם להגביר את המודעות לאתגרי רווחה ספציפיים. לבסוף, הם יכולים להנחות מקבלי החלטות בתעדוף צעדי מדיניות, בהיותם משקפים את הדברים החשובים ביותר לאזרחים.

מסגרת משותפת למדידת רווחה אזורית המבוססת על תשעה ממדים

"איך החיים באזור שלך?" מציע מסגרת משותפת למדידת רווחתם של אנשים ברמה האזורית. המסגרת תוכננה לשפר עקביות ואפקטיביות במדיניות על ידי בחינת תשעה ממדים המעצבים את תנאי המחיה החומריים של אנשים (הכנסה, עבודה ודיוור) ואת איכות חייהם (בריאות, השכלה, סביבה, ביטחון, גישה לשירותים ומעורבות אזרחית). תשעת הממדים הללו נגזרים הן ממאפייניהם של יחידים והן ממאפייניה של כל טריטוריה ספציפית. הדרך הטובה ביותר למדוד אותם היא באמצעות אינדיקטורים של תוצאות אמיתיות במקום תשומות או תפוקות.

מדידת תשעת הממדים הללו באמצעות מערכת של אינדיקטורים בני-השוואה ב-362 אזוריים ב-34 ארצות ה-OECD מגלה שתוצאות רווחה באות לידי ביטוי בדרכים שונות מאוד במקומות שונים. הבדלים ברווחה לעתים קרובות גדולים יותר בין אזוריים בתוך אותה מדינה מאשר בין מדינות שונות. כך, למשל, הפער ברמת ההשכלה של כוח העבודה בין חבל הבסקים ואנדלוסיה דומה לפער הקיים בין ספרד ושבדיה. פערים כאלה בין אזוריים עשויים להגדיל את עלויות הרווחה, לפגוע בלכידות חברתית ולפגוע בביצועים ברמה הלאומית. מדינות עם פערים בין-אזוריים גדולים יותר בתעסוקה, בחינוך והשכלה ובגישה לשירותים רושמות גם תוצאות רווחה נמוכות יותר ברמת הכלל-ארצית.

איזון טוב יותר בין תוצאות רווחה שונות עשוי לתרום לשיפור חסינות אזורית

חלוקה שווה יותר של תוצאות רווחה יכולה להשפיע על חייהם של אנשים ולמלא תפקיד בשיפור חסינותם של אזוריים. אזוריים עם פערי שוויון קטנים יותר בהכנסות התאפיינו בממוצע בשיעורי צמיחה גבוהים יותר בתוצר המקומי הגולמי (תמ"ג) לנפש בעשר השנים האחרונות, ובפרט מאז המשבר הכלכלי. עם זאת, הן הממוצע של תוצאות רווחה באזוריים והן התפלגותן שונים באופן מובהק. נתונים חדשים על אי-שוויון בהכנסות ברמה התת-לאומית, למשל, מלמדים שפערי שוויון בהכנסות גבוהים יותר בממוצע בערים גדולות.

לאזורים שונים יש יכולות שונות לשנות את תוצאות הרווחה שלהם לאורך זמן ואמצעים שונים להשפיע על ממדי הרווחה השונים. בשעה שתוצאות תעסוקתיות יכולות להשתנות תוך כמה שנים בלבד, ממדים אחרים, כגון ביטחון וחינוך/השכלה, כרוכים בהשקעה לטווח ארוך יותר. כך, למשל, יותר מ-80% מאזורי ה-OECD שנמצאו בחמישון התחתון בביטחון ו-90% מן האזורים שהיו בחמישון התחתון בחינוך/השכלה בשנת 2000 עדיין היו שם ב-2013.

מסגרת הרווחה האזורית מגלה שממדים שונים של רווחה יכולים לפעול אלה נגד אלה או לחזק אלה את אלה. מציאתם והסברתם של קשרי השלמה או קשרי שקלול תמורות (trade-offs) בין ממדים תורמות לשיפור עקביות במדיניות. אזרחים יכולים להשפיע על תכנונו ויישמו של תמהיל המדיניות דרך איכותם של הממשל והמוסדות המקומיים.

קווים מנחים ליישום אסטרטגיית רווחה אזורית

לאזורים וערים המבקשים לאמץ אסטרטגיית רווחה במטרה לשפר את תנאי המחיה הקיימים והזדמנויות עתידיות עבור אזרחיהם כדאי לשקול את הצעדים הבאים:

- לתרגם יעדי רווחה לאינדיקטורים שהם רלוונטיים למדיניות. מדידת רווחה אזורית צריכה להיות קשורה בבירור ליעדי מדיניות אזוריים המתואמים בין ובתוך רמות ממשל שונות.
- לבחור אינדיקטורים. יש לכוון תהליך התייעצות וחשיבה במטרה להתמקד במכלול מצומצם של אינדיקטורים מרכזיים המשקפים עדיפויות ונכסים מקומיים, כמודגש ב"מסגרת האזורית לרווחה" של ה-OECD.
- לזהות תוצאות בנקודת ההתחלה ותוצאות צפויות. קביעת נקודת מוצא ברורה וטווח מטרות להשגה עוזרת לתחם את תהליך העשייה הציבורית סביב לוח זמנים שקוף וציוני דרך בשלבי הביניים.
- לעקוב אחר ההתקדמות ולהעריך את הפוטנציאל של מקומות שונים. אינדיקטורים אזוריים של רווחה מספקים כלי למעקב אחר שינויים לאורך זמן ולזיהוי הנכסים הספציפיים שיש לפתח בקהילות שונות.
- לטפח מעורבות אזרחים ולשתפם בתוצאות. עירוב אזרחים משלב מוקדם של יזמת המדידה מייצר מומנטום לעשייה, מקל על התאמות מדיניות בעת צורך, ומגדיל את האחריות והאמון.

© OECD

תקציר זה אינו מהווה תרגום רשמי של ה-OECD.

שעתוק תקציר זה מותר בכפוף לאזכור זכות היוצרים של ה-OECD וכותרת הפרסום המקורי.

תקצירים רב-לשוניים הם קטעים מתורגמים מתוך פרסומים של ה-OECD שפורסמו במקור באנגלית ובצרפתית. ניתן להשיגם ללא תשלום בחנות המקוונת של ה-OECD, בכתובת www.oecd.org/bookshop

למידע נוסף, ניתן ליצור קשר עם יחידת זכויות ותרגומים של ה-OECD, מינהלת ענייני ציבור ותקשורת, בדוא"ל: rights@oecd.org, או בפקס מס':

+33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

תר האינטרנט שלנו www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2014), *How's Life in Your Region?: Measuring Regional and Local Well-being for Policy Making*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264217416-en